

تنگه‌ای که اگر بسته شود، اقتصاد دنیا سقوط می‌کند

زبان تهدید رسانه‌های غرب و همراهان عربی آنها درباره تحریم‌های اخیر یک جانبه آمریکا علیه کشتیرانی و تجارت ایران در حالی دراز شده است...

زبان تهدید رسانه‌های غرب و همراهان عربی آنها درباره تحریم‌های اخیر یک جانبه آمریکا علیه کشتیرانی و تجارت ایران در حالی دراز شده است که گویا اقتصاد تمام وابسته آمریکا، اروپا و عربی به نفت و تجارت نسبت به اهمیت تنگه هرمز غافل شده و فراموش کرده که بسته شدن این تنگه اقتصاد دنیا را فلج می‌کند.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، اهمیت استراتژیک تنگه هرمز با توجه به عبور حجم بالا و غیر قابل جایگزین حامل‌های انرژی از آن غیر قابل انکار است. این مساله با توجه به عرض کم مناطق قابل کشتیرانی در این تنگه که چیزی در حدود 3 کیلومتر برای هر یک از خطوط رفت و برگشت است و از میان جزیره‌های ایرانی می‌گذرد اهمیت تسلط بر این منطقه را دو چندان می‌نماید.

بر اساس آمار اداره اطلاعات انرژی آمریکا، روزانه 16.5 تا 17 میلیون بشکه نفت خام از منطقه خلیج فارس عمدتاً به مقصد ژاپن، آمریکا، اروپای غربی و دیگر کشورهای آسیایی صادر می‌شود که تمام آن از تنگه هرمز عبور می‌کند و این به جز حجم عظیم فرآورده‌های نفتی، گاز مایع و مایحتاج کشورهای منطقه است که از این تنگه عبور می‌کند.

در واقع بر اساس آمارهای موجود حداقل 88 درصد نفت عربستان سعودی، 90 درصد نفت ایران، 98 درصد نفت عراق، 99 درصد نفت امارات متحده عربی و 100 درصد نفت کشورهای کویت و قطر از تنگه هرمز عبور می‌کند که در مجموع می‌توان گفت 90 درصد صادرات نفت تولید کنندگان خلیج فارس توسط تانکرهای نفتی از این مسیر عبور می‌کند.

بر این اساس تنها در سال 2007 روزانه 15 کشتی نفتکش حامل نفت خام به جز تانکرهای حامل فرآورده‌های نفتی و گاز مایع از تنگه هرمز عبور کرده‌اند و سالانه به طور کلی 12 هزار کشتی نفتی و تجاری از تنگه هرمز تردد کرده‌اند که سهم هر روز از این تعداد 32 کشتی بوده است و البته آمار امروز به مراتب بیش از این ارقام است.

اداره اطلاعات انرژی آمریکا عبور این میزان نفت خام از تنگه هرمز را به معنای عبور 40 درصد از نفت عبوری از دریا و 20 درصد از کل نفت دنیا از این آبراهه استراتژیک می‌داند.

در عین حال شرکت بین‌المللی بیمه لویدز در گزارشی اعلام کرده است بسته شدن تنگه هرمز به معنای توقف نود درصد صادرات نفت کشورهای منطقه خلیج فارس و توقف معاملات تجاری بسیاری از این کشورها خواهد بود.

این شرکت در گزارش خود با اشاره به اینکه 90 درصد صادرات نفت و 50 درصد کلیه معاملات تجاری این کشورها از طریق تنگه هرمز صورت می‌گیرد یادآور شده است: بسته شدن تنگه هرمز باعث توقف همه معاملات امارات، کویت، قطر و تقریباً همه صادرات عراق و نیز 88 درصد صادرات نفت عربستان خواهد شد.

واقعیت آن است که مجموع معبرهای جایگزین انرژی مانند خط لوله شرق به غرب از عربستان به دریای سرخ و خطوط لوله عراق در خوشبینانه‌ترین حالت و در صورت تعمیر و در مدار قرار گرفتن نمی‌توانند بیش از 7 میلیون بشکه از 17 میلیون بشکه نفت عبوری از این تنگه را از خود عبور دهند.

این در حالی است که کارشناسان اقتصادی معتقدند در صورت بسته شدن تنگه هرمز بازار با کمبود 20 میلیون بشکه‌ای نفت مواجه خواهد شد و بهای نفت از مرز 250 میلیون دلار خواهد گذشت. بعضی کارشناسان پا را فراتر از این نهاده و از سقوط اقتصاد جهانی در صورت بسته شدن این تنگه سخن می‌گویند. چنانکه "پاتریک کلاوسون" پژوهشگر مسائل خاورمیانه در موسسه راستگرایی خاور نزدیک واشنگتن در ضمن نشست در کمیته نیروهای مسلح مجلس نمایندگان آمریکا گفته است: "با توجه به عبور 40 درصد نفت مورد نیاز جهان از این شاهراه حیاتی، اگر این تنگه برای مدتی طولانی بسته شود، اقتصاد جهانی سقوط خواهد کرد."

با توجه به همه این موارد مشخص است در صورت اقدام نیروهای خارجی به بازرسی از کشتی‌های ایرانی که به احتمال زیاد با واکنش متقابل ایران برای بازرسی کشتی‌ها در ورودی این تنگه مواجه خواهد شد، قطعاً با توجه به عرض بسیار کم این تنگه در مسیر عبور و مرور کشتی‌ها اختلال جدی ایجاد خواهد شد و با وجودی که تنگه هرمز بسته نمی‌شود اما واضح است که هرگونه اختلال و کندی در روند عبور انرژی از این آبراهه راهبردی تأثیرات مستقیمی را بر اقتصاد بحرانی جهان خواهد گذاشت.